

LATVIJAS REPUBLIKA
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

Labdien, godātie konferences dalībnieki un viesi!

Šodien ir vēsturiska diena.

Ir ieguldīts liels darbs, vairāku gadu garumā strādājot Eiropas Komisijas darba grupā, kas veidoja Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru, diskusiju procesā – Eiropas un nacionālajā līmenī, kvalifikāciju ietvarstruktūras darba grupā nacionālā līmenī, tajā skaitā strādājot ar sociālajiem un sadarbības partneriem, kā arī veicot plašu sabiedrisko diskusiju par idejām un iniciatīvām.

Mēs šodien esam kopā ar Eiropas Komisijas pārstāvi (Carlo Scatoli), kā arī starptautiskajiem ekspertiem (Dr. James Calleja no Maltas, Sean O'Reilly no Īrijas, Luca Lantero no Itālijas, Kulli All no Igaunijas), lai prezentētu Latvijas ziņojumu par nacionālās izglītības sistēmas piesaisti Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai.

Konferences mērķis ir vēlreiz izskatīt sagatavoto ziņojumu un gūt atbalstu tā virzībai izskatīšanai Eiropas līmenī, un gribu ticēt, ka pēc ziņojuma iesniegšanas tam atbalstu paudīs arī citas ES dalībvalstis.

Šodien Jūs dzirdēsiet ziņojuma autoru un ekspertu viedokļus par Latvijas izglītības kvalifikāciju pielīdzināšanas procesu. Tomēr ļaujiet man pievērst uzmanību dažiem būtiskākajiem Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras aspektiem.

Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra ir atsauces sistēma. Tajā ir astoņi zināšanu, prasmju un kompetences līmeņi visā izglītības diapazonā, sākot ar pamatzglītības līmeni (piemēram, 1. līmenis – apliecība par pamatzglītību) un beidzot ar augstākās izglītības līmeni (piemēram, 8. līmenis – doktora grāds).

Es gribu uzsvērt, ka vārds *kvalifikācija* nav saistīts tikai ar profesionālās izglītības rezultātu. Tas iekļauj visus zināšanu, prasmju un kompetences līmeņus, pabeidzot vispārējo, profesionālo un akadēmisko izglītību.

Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra sasaista, salīdzina un skaidro Eiropas Savienības valstu kvalifikāciju sistēmas, lai veicinātu iedzīvotāju starpvalstu mobilitāti un sekmētu iedzīvotāju zināšanu, prasmju un kompetences iegūšanu mūža garumā. Tā nemaina izglītības sistēmu, nenodrošina kvalifikāciju starpvalstu atzīšanu un neuzspiež astoņu līmeņu izmantošanu nacionālajā izglītības sistēmā, bet šie astoņi līmeņi ir loģiski un pēc darba grupas atzinuma izmantojami arī Latvijā.

Attiecināšanas procesā svarīgākais ir diskusijas, ko izraisa šis process – diskusijas par zināšanu, prasmju un kompetences iegūšanas sistēmu, tātad – izglītības sistēmu.

Kā galvenais jāmin mācīšanās rezultātu kā kritērija izmantošana visos izglītības līmeņos, kas ir izglītojamā zināšanu, prasmju un kompetences kopums pretēji līdz šim izglītības procesā vērtētam stundu skaitam. Latvijā šobrīd norit ļoti aktīvs darbs, lai visos līmeņos praktiski tiktu mainīta pieeja mācīšanās rezultātu novērtēšanas kritērijiem.

Vienlaikus ir aktualizēta nepieciešamība ieviest mācīšanās rezultātu atzīšanu neatkarīgi no tā, kādā veidā zināšanas un prasmes tiek iegūtas – formālajā vai neformālajā izglītībā. Tāpēc Latvijā jau šobrīd ir iespējams atzīt zināšanas un prasmes, kas iegūtas ārpus formālās izglītības, un saņemt formālo dokumentu par profesionālo kvalifikāciju.

Latvijas izglītības sistēma un iedzīvotāji darbojas vienotā Eiropas Savienības tirgū, tāpēc ir ļoti svarīgi, pārveidojot nacionālo izglītības sistēmu, nodrošināt mācīšanās rezultātu līmeņu salīdzināmību ar citām valstīm, kā arī citu valstu labas prakses piemēru izmantošanu.

Attiecināšanas process ir darbietilpīgs, laukietilpīgs un resursu ietilpīgs process. Piemēram, Īrijā un Lielbritānijā tas tiek veikts 10 gadus un turpinās vēl joprojām. Lai attiecināšanas process un nacionālo izglītības kvalifikāciju pilnveide tiktu veikta secīgi un jēgpilni, Latvijā plānots to realizēt divās fāzēs.

Pirmā fāze no 2009.-2011. gadam.

Mēs esam pirmās fāzes noslēguma posmā, kurā notiek Latvijas esošās formālās izglītības sistēmas piesaiste Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai. Katrai šodien esošajai formālās izglītības pakāpei, kas nodrošina noteiktā līmeņa zināšanu un prasmju apguvi, tiek noteikts atbilstošs līmenis Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā, kurā izšķir astoņus līmeņus.

Otrā fāze tiks īstenota no 2013.-2015. gadam.

Patlaban notiekošo reformu rezultātā tiks veiktas izmaiņas profesionālās izglītības un augstākās izglītības sistēmā, kas, iespējams, ietekmēs arī izglītības kvalifikāciju līmeņu sadalījumu. Pēc reformām tiks nodrošināta arī vienotās kvalifikāciju sistēmas atspoguļošana Izglītības likumā, atsakoties no dažādu izglītības veidu (piemēram, profesionālās) patstāvīgās klasifikācijas sistēmas. Pēc izmaiņu veikšanas normatīvajā regulējumā visos formālās izglītības dokumentos tiks atspoguļots Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenis.

Noslēgumā vēlos izteikt pateicību visiem procesā iesaistītajiem par ieguldījumu kvalifikāciju ietvarstruktūras veidošanā, īpaši Akadēmiskās informācijas centra un Izglītības un zinātnes ministrijas kolēģiem, ārvalstu ekspertiem, kā arī sociālajiem un citiem sadarbības partneriem, kas ieguldīja un turpina ieguldīt laiku un spēkus, lai Latvijā iegūtās izglītības kvalifikācijas Eiropā būtu caurspīdīgas, lai visām Eiropas valstīm būtu vieglāk izprotams savstarpējais sadarbības un resursu novērtēšanas process, bet – pats galvenais, – lai diskusijas par mācīšanās rezultātu novērtēšanu turpinātos un kļūtu par katalizatoru reformām efektīvai un kvalitatīvai izglītībai ilgtermiņā.

Rolands Broks

Latvijas Republikas
Izglītības un zinātnes ministrs
